

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

00010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

Nº 03.1/03.15/34447-2020

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ» ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՏԻԿԻՆ ԱՐՓԻ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ տիկին Կարապետյան,

Ի պատասխան Ձեր ՀՀ Պարետին ուղղված 15.05.2020թ.-ի №094/41383-2020 գրության ստորև հայտնում ենք՝

 Պարետի՝ 2020 թվականի մայիսի 14-ի «Պարետի՝ 2020 թվականի մայիսի 3-ի N 63 որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» N 74 որոշմամբ գործում է հանրային տրանսպորտը։

Միաժամանակ, նշենք, որ Աշխատանքային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) և դրանից բխող ենթաօրենսդրական իրավական ակտերով, քաղաքային տրանսպորտի չաշխատելու պարագայում, գործատուի համար աշխատողի տեղափոխումն ապահովելու պահանջ ամրագրված չէ։

2. Աշխատանքային օրենսգրքի 89-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ աշխատանքային պայմանագիր կնքելու համար գործատուն, h թիվս ալլ փաստաթղթերի, պարտավոր է պահանջել նաև տեղեկանք առողջական վիճակի մասին (սանիտարական գրքույկ), եթե աշխատանքային պայմանագիրը կնքվում է այնպիսի աշխատանքների համար, որոնք պահանջում են սկզբնական և պարբերական բժշկական զննություն, ինչպես նաև մինչև տասնութ տարեկան պայմանագիր քաղաքացիների հետ աշխատանքային կնքելու ժամանակ։ Տեղեկացնում ենք, որ նշված աշխատանքների ցանկը սահմանված է Կառավարության 2003 թվականի մարտի 27-ի N 347-Ն որոշմամբ։

<< կառավարության 2004 թվականի հուլիսի 15-ի N 1089-Ն որոշմամբ հաստատված են արտադրական միջավայրում և աշխատանքային գործընթացի վնասակար ու վտանգավոր գործոնների ազդեցությանը ենթարկվող բնակչության առանձին խմբերի առողջական վիճակի պարտադիր նախնական (աշխատանքի ընդունվելիս) և պարբերական բժշկական զննության անցկացման կարգը, գործոնների, կատարվող աշխատանքների բնույթի, զննության ծավալի, բժշկական հակացուցումների ցանկերը և աշխատանքի պայմանների հիգիենիկ բնութագրման կարգը։

Այդուհանդերձ, հարկ ենք համարում նաև նշել, որ աշխատողից՝ իր առողջական վիճակին առնչվող այլ փաստաթուղթ, կամ կորոնավիրուսի վարակակիր հանդիսացող անձի կոնտակտավոր անձ հանդիսանալու վերաբերյալ տեղեկանք ներկայացնելու պահանջ Օրենսգրքով կամ դրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերով ամրագրված չէ։

3. ՀՀ կառավարության «Հայաստանի Հանրապետությունում արտակարգ դրություն հայտարարելու մասին» 16 մարտի 2020 թվականի N 298-Ն որոշման հավելվածի 6-րդ գլխի 20-րդ կետի համաձայն Պարետի որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքով կամ առանձին համայնքներում կարող է արգելվել տնտեսական գործունեության առանձին տեսակների իրականացումը։ Պարետի որոշմամբ կարող է ժամանակավորապես արգելվել նաև տնտեսական գործունեություն իրականացնող առանձին իրավաբանական անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի գործունեությունը (այդ թվում՝ գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներում ֆիզիկական անձանց կողմից իրականացվող վաճառքը) այն վայրում (հասցեում), որտեղ պահպանված չեն պարետի որոշումներով սահմանված կանոնները, ինչպես նաև նրանց աշխատակիցների մոտ վարակի առկայության կասկածի կամ դրա հայտնաբերման դեպքում։

Սույն որոշման 6-րդ գլխի 22.1 կետի սահմանված սահմանափակումները կարող են կիրառվել նաև որպես պայմանով սահմանափակումներ՝ պարետի կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով, ընդ որում, պարետի կողմից սահմանված համապատասխան կարգի և պայմանների խախտումը համարվում է ֆինանսատնտեսական գործունեության իրականացման սահմանափակումների խախտում։

<< պարետի մայիսի 3-ի թիվ 63 որոշման 8-րդ կետով ամրագրվում է, որ տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից սույն որոշման 2-րդ կետով սահմանված կանոնները չպահպանելու դեպքում կիրառվում են օրենքով սահմանված պատասխանատվության միջոցներ, այն է՝ «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ հայաստանի հանրապետության օրենսգիրքի» «Արտակարգ դրության իրավական ռեժիմի կանոնները խախտելը» 182³ հոդվածով սահմանվող պատասխանատվության միջոցները ֆինանսատնտեսական գործունեության առանձին տեսակների իրականացման սահմանափակումները խախտելու դեպքում։

4. Գրությամբ բաձրացված 4-րդ հարցի կապակցությամբ տեղեկացնում ենք, որ Որոշման մի շարք հավելվածների համապատասխան դրույթներում նշված է, որ անհրաժեշտ է հնարավորինս ձեռնպահ մնալ կորոնավիրուսի ծանր հիվանդության զարգացման բարձր ռիսկային խմբի աշխատողներին աշխատանքի ներգրավելուց՝ պահպանելով Օրենսգրքի 186-րդ հոդվածով սահմանված կանոնները։ Որոշման վկայակոչված կարգավորման մեջ պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունը հանգեցնում է այն եզրահանգմանը, որ բարձր ռիսկային խմբի աշխատողին պշխատողին պշխատությունների գնահանգմանը, որ բարձր ռիսկային խմբի աշխատողին աշխատությունների գնահատման հիման վրա կայացրած որոշմամբ։

Ինչ վերաբերում է ոչ աշխատողի մեղքով պարապուրդին և դրա ժամանակ վճարմանը, ապա տեղեկացնում ենք՝ Օրենսգրքի 107-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն ոչ աշխատողի մեղքով պարապուրդը աշխատավայրում ստեղծված այն իրավիճակն է, որի ժամանակ գործատուն, արտադրական կամ օբյեկտիվ այլ պատճառներով պայմանավորված, **չի կարողանում ապահովել աշխատողի՝ աշխատանքային** պայմանագրով նախատեսված աշխատանքը։

Օրենսգրքի 186-րդ հոդվածի՝

- 1-ին մասի համաձայն՝ եթե ոչ աշխատողի մեղքով պարապուրդի ժամանակ աշխատողին չի առաջարկվում նրա մասնագիտությանը, որակավորմանը համապատասխանող այլ աշխատանք, որը նա կարող էր կատարել առանց իր առողջությանը վնաս պատճառելու, ապա աշխատողին պարապուրդի յուրաքանչյուր ժամվա համար վճարվում է մինչև պարապուրդը նրա միջին ժամային աշխատավարձի առնվազն երկու երրորդի չափով, սակայն ոչ պակաս, քան օրենսդրությամբ սահմանված նվազագույն ժամային դրույքաչափը։
- 6-րդ մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով անհաղթահարելի ուժ համարվող պատճառներով առաջացած, ինչպես նաև աշխատողի մեղքով առաջացած պարապուրդի համար կարող է չվճարվել։
- 7-րդ մասի համաձայն՝ տարերային աղետների, տեխնոլոգիական վթարների, համաճարակների, դժբախտ պատահարների, հրդեհների և արտակարգ բնույթ կրող այլ դեպքերի կանխարգելման կամ դրանց հետևանքների անհապաղ վերացման ժամանակահատվածում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքների ու ազատությունների՝ օրենսդրությամբ ժամանակավոր սահմանափակումը, որոնց դեպքում հնարավոր չէ իրականացնել աշխատանքային պարտականությունները, այդ թվում՝ հեռավար եղանակով, համարվում է Օրենսգրքի 186-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված անհաղթահարելի ուժ։

Միաժամանակ, ելնելով աշխատանքի վարձատրության ընդհանուր սկզբունքից, այն է՝ ոչ լրիվ աշխատաժամանակով (ոչ լրիվ աշխատանքային օր կամ շաբաթ) աշխատելու դեպքերում աշխատանքը վարձատրվում է փաստազի աշխատած ժամանակին կամ կատարված փաստացի աշխատանքին համապատասխան, Օրենսգիրքը լրացվել է նոր՝ 187.1-ին հոդվածով, որի 1-ին մասով սահմանվել է, որ եթե տարերային աղետների, տեխնոլոգիական վթարների, իամաճարակների, դժբախտ պատահարների, իրդեիների և արտակարգ բնույթ կրող այլ դեպքերի կանխարգելման կամ դրանց հետևանքների անհապաղ վերազման ժամանակահատվածում այդ դեպքերով պայմանավորված՝ աշխատողը չի ներկայացել աշխատանքի կամ աշխատանքի է ներկայացել ոչ լրիվ աշխատանքային օրով, ապա աշխատանքը վարձատրվում է առնվազն փաստազի աշխատած ժամանակին կամ կատարված փաստազի աշխատանքին համապատասխան։

Վերոգրյալ կարգավորումը նախատեսելիս հաշվի է առնվել Օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված աշխատանքային օրենսդրության հետևյալ նպատակը՝ պաշտպանել աշխատողների և գործատուների իրավունքներն ու շահերը։ Ամփոփելով՝ եթե ստեղծված իրավիճակում **գործատուն է ձեռնպահ մնում կորոնավիրուսի ծանր** զարգացման բարձր ռիսկային խմբի աշխատողներին իիվանդության **աշխատանքի ներգրավելուց**, ապա տվյալ պարագայում ոչ աշխատողի մեղքով պարապուրդն, ըստ էության, առաջանում է **գործատուի որոշմամբ** և ոչ թե՝ օրինակ համաճարակի ժամանակահատվածում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց իրավունքների nι ազատությունների՝ օրենսդրությամբ ժամանակավոր սահմանափակման պատճառով (Օրենսգրքի 186-րդ հոդվածի 7-րդ մաս)։ Այս պարագայում կորոնավիրուսի ծանր հիվանդության զարգացման բարձր ռիսկային խմբի աշխատողներին աշխատանքի ներգրավելուց գործատուի հնարավորինս ձեռնպահ մնալը չի կարող դիտարկվել որպես Օրենսգրքի 186-րդ հոդվածի 6-րդ մասում նշված անհաղթահարելի ուժ համարվող պատճառ, որի պարագայում գործատուն կարող է նաև չվճարել աշխատողին ոչ աշխատողի մեղքով պարապուրդի համար։ Ուստի, այդ դեպքում գործատուն վճարում է աշխատողին ոչ աշխատողի մեղքով պարապուրդի համար Օրենսգրքի 186-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված չափով։

Մյուս կողմից, եթե ստեղծված իրավիճակով պայմանավորված՝ Պարետի որոշումներով ժամանակավորապես սահմանափակված չէ գործատուի գործունեությունը, սակայն ռիսկային գոտում գտնվող աշխատողը չի ցանկանում ներկայանալ աշխատանքի, ապա գործատուն կարող է նաև չվարձատրել այն ժամերի կամ օրերի համար, երբ աշխատողը չի կատարել աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված իր պարտականությունները։

5. «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն բժշկական գաղտնիքը՝ պացիենտի առողջական վիճակի մասին կամ բժշկական օգնություն և սպասարկում ստանալու համար դիմելու կամ ստանալու մասին, ինչպես նաև բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնելու ընթացքում պարզված տվյալներն են։ Նույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 3րդ մասի համաձայն՝ բժշկական գաղտնիք համարվող տվյալները կարող են փոխանցվել պացիենտի կամ նրա օրինական ներկայացուցչի համաձայնությամբ, բացառությամբ օրենքով ուղղակիորեն նախատեսված դեպքերի։ Նույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված են առանց վերջիններիս համաձայնության բժշկական գաղտնիքի տրամադրման դեպքերը և իրավասու մարմինները, որոնց ցանկում գործատուն չկա, հետևաբար վերջինիս չի կարող տրամադրվել պահանջվող հասանելիությունը։

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Առողջապահության տվյալների բազաների հասանելիություն տրամադրելու հնարավորությունը համարում ենք ոչ նպատակահարմար։

Հարգանքով՝

7/17/2020

X

Signed by: SISSERIAN SERGE VARAK 2011881099 ՍԵՐԺ ՎԱՐԱԳ ՍԻՍԵՌՅԱՆ

VERIFIED OCSP 17/07/20 12:08:14 GMT+4